

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. ANNY

2. Czas powstania

3 ćw. XIV w.
XVI, 2p. XVIII

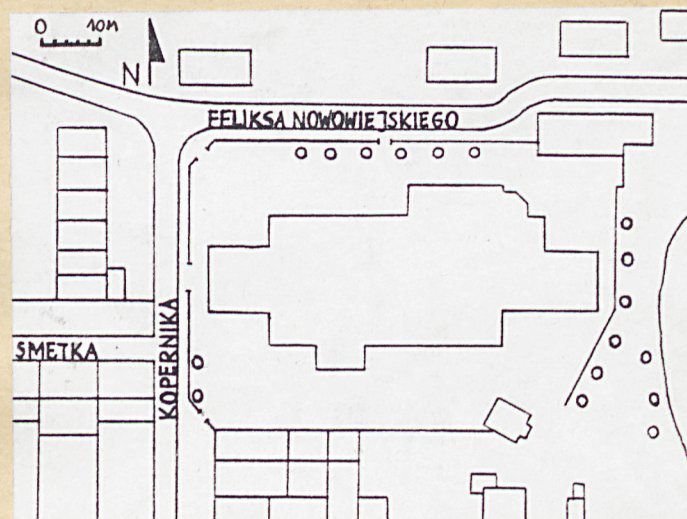
3. Miejscowość

BARCZEWO

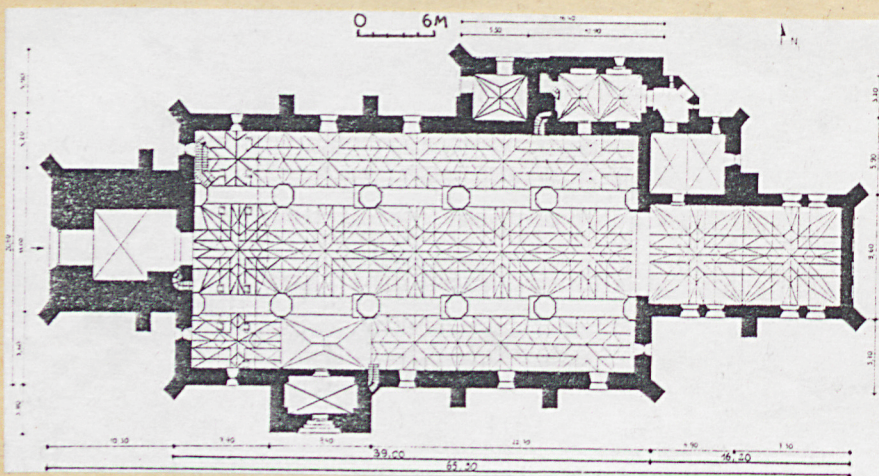
11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

Widok kościoła od p.d.-wsch.

Plan sytuacyjny skala 1:1250

Rzut kościoła skala 1:600

autor zdjęć Anna Bobko

data wykonania październik 1996

miejsce przechowywania negatywów

w posiadaniu autora

Plan orientacyjny
skala 1:10000

4. Adres Parafia rzym.-kat.
p.w. św. Anny w Barczewie,
11-010 Barczewo
nr hipoteczny KW 15 282

5. Przynależność administracyjna

województwo olsztyńskie

gmina Barczewo pow. OLSZTYN

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Warthberg,
Warperc,
Wartenburg

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975 r.

województwo olsztyńskie

powiat Olsztyn

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzymsko-katolicka
p.w. św. Anny w Barczewie
Diecezja warmińska

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

A-2672 18.03.1954

Nr A-226 data 20.03.1957

B1426

Kościół uposażony wraz z lokacją osady (w 1364 r.), wybudowany między 1370 a 1390r., jako trójnawowa hala. Najprawdopodobniej z końca XIV lub początku XVw. pochodzą też : zakrystia północna, kruchta południowa oraz południowe arkadymiędzynawowe , sklepienia czwartego przęsła nawy południowej i sklepienie zakrystii. Wieżę dobudowano być może w połowie XVw. Po pożarze w r. 1544 zachowały się tylko mury obwodowe. Odbudowa objęła wieżę i część sklepień. Pożar w r.1798 nie uszkodził murów zewnętrznych kościoła, natomiast zapadła się wieża i sklepienia. Z czasu odbudowy po tym pożarze pochodzi hełm wieży i sygnaturka wieńcząca szczyt wschodni korpusu. W 1900 r. wybudowano neogotyckie prezbiterium od wschodu wraz z kaplicą i kruchtą od północy.

Gotyck. Prezbiterium od wschodu z kaplicą i kruchtą od północy neogotyckie.

Sytuacja.

Kościół położony w obrębie miasta Barczewa, ok. 80 m. na północ od rynku staromiejskiego, w widłach rzeki Pisy, w bliskim sąsiedztwie rozlewiska wodnego od wschodu. Kościół orientowany, od północy ograniczony ulicą Feliksa Nowowiejskiego, od zachodu ulicą Kopernika. W południowo - zachodniej linii muru kościelnego (ceglanego, łączonego słupkami czworobocznymi) zwarty blok zabudowy mieszkalnej. W narożu północno-wschodnim muru plebania. W południowo - wschodniej części terenu przykościelnego budynek gospodarczy.

Materiał, konstr., technika.

Fundamenty : nierozpoznane.

Ściany :

Kościół murowany z cegły pełnej, palonej na zaprawie wapienno-cementowej, w wątku gotyckim. Tynkowane wnętrze, blendy, fryzy, ościeża okien. Hełm wieży i sygnaturki wieńczącej szczyt ściany wschodniej kryte blachą cynkową.

Sklepienia :

W nawie głównej, w prezbiterium oraz w zachodnim przęśle nawy południowej sklepienie sieciowe. W prezbiterium ceglane żebra. W nawie północnej, w trzech przęsłach od wschodu nawy południowej oraz na emporze północnej sklepienia kryształowe. W zakrystii północnej, w kaplicy od zachodu zakrystii północnej, w trzwartym przęśle nawy południowej- sklepienie gwiaździste. W kruchcie wieżowej, kruchcie południowej, w kaplicy nad kruchtą południową, w kaplicy przyprezbiterialnej od północy-sklepienia krzyżowo-żebrowe.

Wieżba dachowa

Drewniana, storczykowa, 2 jętkowa. Storczyk zawieszony na górnej jętce pod kalenicą. Wiązary wzmocnione poprzecznie zastrzałami i mieczami.

Pokrycie dachu

Dachówka ceramiczna, esówka.

Posadzki

W nawie głównej, kruchcie wieżowej, kruchcie południowej i częściowo w nawach bocznych posadzka kamienna, z płyt kwadratowych o wymiarach 20:20 cm w układzie rombowym. W prezbiterium i przęśle wschodnim nawy południowej płytki terakotowe, różnokolorowe oraz we wzory ornamentalne, kwadratowe, o wymiarach 10:10 cm, w układzie rombowym. W części naw bocznych posadzka z płyt z piaskowca. W zakrystii północnej, w kaplicy od zachodu zakrystii północnej oraz w kaplicy przyprezbiterialnej posadzka betonowa. W górnej kaplicy południowej i w emporze północnej podłoga "biała".

Schody

Schody ceglane w grubości muru, w południowo-wschodnim narożu wieży kręcone, na emporę północną zabiegowe, do kaplicy nad kruchtą południową zabiegowe, częściowo nadwieszane na

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
	900m ²	Sakralne	Sakralne
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>IX.1946: prace zabezpieczające kościół- poprawa dachu kościoła, przeszklenie połowy okien. V - XI.1948: naprawa muru wieży zachodniej, pobielenie blend; XI-XII.1953: prace remontowo- zabezpieczające wykonane przez rzemieślników prywatnych: wzmocnienie stropu, reperacja gzymsów, wymiana uszkodzonych dachówek; wzmocnienie wieży; reperacja murów; W drugiej poł. lat pięćdziesiątych XXw. zreperowano mur wieży i pokryto jej dach blachą cynkową; 1971: odnowienie elewacji kościoła; 1987: wykonanie prac remontowych (bez zgody WKZ): przesadne podcięcie drzew na terenie przykościelnym; założenie ogrodzenia z siatki od strony jeziora; remont dachu kościoła, wymiana elementów konstrukcyjnych wieżby dachowej bez orzeczeń konstrukcyjnych; skucie tynków wewnątrz kościoła na wysokość ok. 3m od posadzki; 1988: wstawienie nowych okien w południowej i północnej ścianie nawy. Stare okna przeniesione do prezbiterium.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne ściany, wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycia dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan zachowania ścian, sklepień, pokrycia dachu, wyposażenia i instalacji dobry. Wieżba dachowa ma znaczne ubytki. Gzyms wieńczący częściowo odpada.</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Zaleca się uporządkowanie terenu przykościelnego od strony jeziora oraz zabezpieczenie gzymsu wieńczącego.</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

A. Boetticher, Die Bau- und Kunstdenkmäler..., T. IV, Das Ermland, Königsberg 1894, s. 256-262
H. Zink, Ermlandische Hallenkirche, Königsberg 1938, s. 72-75;
G. Dehio, Handbuch der deutschen Kunstdenkmäler, neu bearb. von E. Gall, München-Berlin 1952, s. 250.
Architektura gotycka w Polsce, pod red. T. Mroczko i M. Arsyńskiego, Warszawa 1995, t. 1-4, t. 2, Katalog zabytków, pod red. A. Włodarczyka, s. 22-23.
R.D.W., 1985, s. 76-77.

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Anna Bobko

Imię i nazwisko

data ..... listopad 1996

26. Sprawdził

Imię i nazwisko

data .....

27. Załączniki

Wkładki : 1, 2, 3, 4